

C-168/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. április 22.

A kérdést előterjesztő bíróság:

High Court of Justice, Business and Property Courts of England and
Wales, Insolvency and Companies List (Chancery Division)
(Egyesült Királyság)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. március 30.

Felperesek:

M egyik együttes vagyonfelügyelője

M másik együttes vagyonfelügyelője

Alperesek:

M felesége

MH

ILA

M

Az alapeljárás tárgya

A letelepedés szabadsága – Nemzeti csődeljárásban a nemzeti adóhatóságnál nyilvántartott nyugdíjogosultságot a csődeljárás körébe tartozó vagyonból kizáró nemzeti szabályozás – A nemzeti adóhatóságnál nyilvántartásba nem vett külföldi nyugdíjogosultság csődeljárás körébe tartozó vagyonból való kizárásának megtagadása annak ellenére, hogy a szóban forgó nyugdíjogosultságot külföldön nyilvántartásba vették – Közvetett megkülönböztetés – Forum shopping a fizetésképtelenségi eljárásban – A valamely tagállamban alkalmazott adózási

alakításoknak az e tagállamban indított fizetéseképtelenségi eljárásra gyakorolt hatása

A kérelem jogalapja

A Nagy-Britannia Európai Unióból történő kilépéséről szóló megállapodás 89. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 86. cikkének (2) bekezdése, amely a European Union (Withdrawal) Act 2018 (az Európai Unióból történő kilépésről szóló 2018. évi törvény) 1A. és 7A. cikkével az Egyesült Királyság jogába történő átültetés révén közvetlen hatállyal rendelkezik.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Abban az esetben, ha valamely tagállam állampolgára gyakorolta az EUMSZ 21. cikk és EUMSZ 49. cikk, valamint a polgárok jogairól szóló irányelv (2004/38/EK parlamenti és tanácsi irányelv) alapján öt megillető jogokat azáltal, hogy az Egyesült Királyságba költözött vagy ott telepedett le, összeegyeztethető-e e rendelkezésekkel az, hogy a WRPA 1999 11. cikke a valamely nyugdíjkonstrukció, köztük a más tagállamban létrehozott és adóügyi szempontból jóváhagyott nyugdíjkonstrukció keretében fennálló nyugdíjjogosultságot attól függően zárja ki a csődeljárás körébe tartozó vagyontól, hogy a csőd bekövetkezésének időpontjában a nyugdíjkonstrukció az FA 2004 153. cikkének megfelelően nyilvántartásban szerepelt-e, vagy az a 2002. évi rendelkezések 2. rendelkezésében előírt, tehát az Egyesült Királyságban adóügyi szempontból jóváhagyott nyugdíjkonstrukciónak minősül-e?

2) Az első kérdés megválaszolása szempontjából lényeges vagy szükséges-e:

a) meghatározni, hogy a természetes személy elsősorban amiatt költözött-e az Egyesült Királyságba, hogy ott jelentsen csődöt?

b) figyelembe venni i. a csődbe jutott személy számára a WRPA 1999 12. cikke alapján a jóvá nem hagyott nyugdíjkonstrukciói tekintetében esetlegesen rendelkezésre álló védelmet, és ii. azt, hogy a vagyonfelügyelők behajthatnak-e pénzüsszeget a jóváhagyott nyugdíjkonstrukciók tekintetében?

c) figyelembe venni az Egyesült Királyságban nyilvántartásba vett és adóügyi szempontból jóváhagyott nyugdíjkonstrukciókra vonatkozó követelményeket?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

EUMSZ 21. cikk és EUMSZ 49. cikk

2004/38/EK irányelv, 24. cikk

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Egyesült Királyság:

Insolvency Act 1986 (az 1986. évi csődtörvény), a 283. cikk (1) bekezdésének (a) pontja és a 306. cikk

Welfare Reform and Pensions Act 1999 (a népjóléti reformról és a nyugdíjakról szóló 1999. évi törvény; a továbbiakban: WRPA 1999), 11. és 12. cikke:

„11 A csőd hatása a nyugdíjjogosultságra: jóváhagyott nyugdíjkonstrukciók

„(1) Amennyiben az e cikk hatálybalépését követően benyújtott, csődeljárás megindítása iránti kérelem alapján valamely személlyel szemben elrendelik a csődeljárás megindítását, az őt jóváhagyott nyugdíjkonstrukcióban megillető nyugdíjjogosultságok nem képezik részét a csődeljárás körébe tartozó vagyonának.

(2) E cikk alkalmazásában „jóváhagyott nyugdíjkonstrukció”:

(a) a Finance Act 2004 (2004. évi költségvetési törvény) 153. cikke alapján nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukció

[...]

(h) bármilyen jellegű nyugdíjkonstrukció, amelyről miniszteri rendelet rendelkezik.

12 A csőd hatása a nyugdíjjogosultságra: jóvá nem hagyott nyugdíjkonstrukciók

(1) A miniszter rendelkezésekkel előírhatja, hogy abban az esetben, ha valamely személy ellen elrendelik a csődeljárás megindítását, az e személyt jóvá nem hagyott nyugdíjkonstrukció keretében megillető nyugdíjjogosultság az 1986. évi csődtörvény VIII–XI. részének alkalmazásában nem része a csődeljárás körébe tartozó vagyonának.”

Occupational and Personal Pension Schemes (Bankruptcy) (No. 2) (Regulations) 2002 (a csőd esetén a foglalkoztatói és magánnyugdíj-konstrukciókról szóló, 2002. évi 2. sz. rendelkezések, SI 2002/836; a továbbiakban: 2002. évi rendelkezések), 2. rendelkezés:

„2 Kötelező nyugdíjkonstrukciók

(1) A 1999 Act (az 1999. évi törvény) 11. cikke (2) bekezdésének (h) pontja értelmében vett kötelező nyugdíjkonstrukciók („jóváhagyott nyugdíjkonstrukcióknak” minősülő nyugdíjkonstrukciók) olyan megállapodások

(beleértve az ilyen megállapodások alapján fennálló jogok érvényesítése céljából vásárolt nyugellátást is):

[...]

(b) amelyek a 2003 Act (2003. évi törvény) 308A. cikkének (a tengerentúli nyugdíjkonstrukcióba történő befizetés alóli mentesség) hatálya alá tartoznak;”

Finance Act 2004 (2004. évi költségvetési törvény; a továbbiakban: FA 2004), a 33. melléklet 5. cikkének (1) bekezdése:

„E melléklet alkalmazásában a tengerentúli nyugdíjkonstrukció abban az esetben minősül mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukciónak, ha:

(a) a konstrukció kezelője értesítette az Inland Revenue-t (adóhatóság, Nagy-Britannia) arról, hogy tengerentúli nyugdíjkonstrukcióról van szó, és ezt az adóhatóság által igényelt módon bizonyította,

(b) a konstrukció kezelője az adóhatósággal szemben vállalta, hogy azt tájékoztatja arról, ha a tengerentúli nyugdíjkonstrukció megszűnik,

(c) a konstrukció kezelője az adóhatósággal szemben vállalta, hogy eleget tesz a terhére előírt mindennemű, a nyugdíjjogosultság keletkezésével kapcsolatos tájékoztatási követelménynek, és

(d) a tengerentúli nyugdíjkonstrukció a (3) bekezdés alapján mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukciónak minősülhet.”

Az Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003 (a munkabéreket és a nyugdíjakat terhelő jövedelemadóról szóló 2003. évi törvény; a továbbiakban: ITEPA 2003) 308a. cikke:

„A tengerentúli nyugdíjkonstrukciókba történő járulékfizetés alóli mentesség

(1) A munkabér vonatkozásában nem merül fel személyijövedelemadó-fizetési kötelezettség, ha a munkáltató valamely, mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukció keretében e nyugdíjkonstrukció érintett migráns kedvezményezettjének minősülő munkavállaló vonatkozásában fizet járulékot.”

Írország:

Taxes Consolidation Act 1997 (az egységes szerkezetbe foglalt, adózásról szóló 1997. évi törvény) 774. cikke és 1. fejezetének 30. része

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem szempontjából egyrészt egy csődbe ment nyugdíjas (a továbbiakban: **M**), másrészt annak vagyongfelügyelői (a továbbiakban: **együttes vagyongfelügyelők**) minősülnek az alapeljárásban érintett feleknek. Az együttes vagyongfelügyelők a csődeljárás körébe tartozó vagyon részeként követelnek valamely, az ír adójogi szabályozás alapján Írországbban személyijövedelemadó-mentesként jóváhagyott, ír nyugdíjkonstrukció (a továbbiakban: **Konstrukció**) (a továbbiakban: jóváhagyott személyijövedelemadó-mentes konstrukció) keretében befektetési jegyhez kötött nyugdíjbiztosítás (a továbbiakban: **Biztosítás**) formájában fennálló befektetést.
- 2 A High Court (felsőbbíróság, Egyesült Királyság) Londonban, 2012. november 2-án, M ugyanezen a napon benyújtott kérelme alapján, elrendelte a csődeljárás M-mel szembeni megindítását. M a csődjét megelőzően olyan közismert ingatlanfejlesztő volt, aki elsősorban, de nem kizárólagosan Írországbban végzett tevékenységet. Ő és felesége azonban 2011 júliusában Londonba költözött, és az eljáró bíróság elfogadta, hogy M a csődeljárás megindítása iránti kérelem benyújtásának napjáig az érdekeltségének központját már áthelyezte Írországból Angliába.
- 3 Az Egyesült Királyságban a csőd bekövetkezését követően a csődeljárás megindításának időpontjától a csődbe jutott személy tulajdonát képező vagy rendelkezése alatt álló valamennyi vagyontárggyal (úgynevezett csődeljárás körébe tartozó vagyon) (az 1986. évi csődtörvény 283. cikke (1) bekezdésének (a) pontja) a törvény erejénél fogva a vagyongfelügyelő rendelkezik (az 1986. évi csődtörvény 306. cikke), akinek az a feladata, hogy rangsor szerint kielégítse a csődbe jutott személy hitelezőinek követeléseit. Az Egyesült Királyság adóhatóságánál nyilvántartásba vett konstrukció (a továbbiakban: jóváhagyott nyugdíjkonstrukció) keretében fennálló – és így többek között az Egyesült Királyságban fennálló személyijövedelemadó és tőkenyereségadó-fizetési kötelezettség alól mentesülő – nyugdíjjogosultság tehát nem képezi részét a csődeljárás körébe tartozó vagyonnak. A „túlzott mértékben” megfizetett nyugdíjjárulék visszatérítése (a WRPA 1999 15. cikke), és a csődbe jutást követően korlátozott ideig érvényesíthető, egyes jövedelmek megfizetése iránti követelések (az 1986. évi csődtörvény 210. és 310A. cikke) kivételt képeznek e szabály alól. Az Egyesült Királyság adóhatóságánál nyilvántartásba nem vett nyugdíjkonstrukció (a továbbiakban: jóvá nem hagyott nyugdíjkonstrukció) esetében azonban a csődbe jutott személy a jogosultságát részben vagy egészben csak akkor vonhatja ki a csődeljárás körébe tartozó vagyonából, ha az saját maga és családja jövőben valószínűsíthetően felmerülő szükségleteinek fedezéséhez szükséges (a WRPA 1999 12. cikkének (2) bekezdése, a 2002. évi rendelkezések 4–6. rendelkezése), ami kevésbé előnyös a csődbe jutott személy számára.
- 4 M előadja, hogy az ír konstrukció keretében őt megillető jogosultság nem képezi részét a csődeljárás körébe tartozó vagyonának. Ezen állítását arra alapozza, hogy amennyiben ír nyugdíjkonstrukció helyett egyesült királysági konstrukciónak lett

volna a kedvezményezettje, és ha ezt a konstrukciót a 2004. évi költségvetési törvény 153. cikke szerint nyilvántartásba vették volna, a szóban forgó nyugdíjkonstrukció „jóváhagyott nyugdíjkonstrukciónak” minősült volna, és a WRPA 1999 11. cikkének (1) bekezdése és 11. cikke (2) bekezdésének (a) pontja alapján a csődbe jutott személyt annak alapján megillető összes jogosultság a csődeljárás körébe tartozó vagyon kívül esett volna.

- 5 M előadja, hogy az uniós jog, jelesül az EUMSZ 21. cikk és EUMSZ 49. cikk, valamint a 2004/38 irányelv 24. cikke alapján a Konstrukció keretében őt megillető jogosultságok tekintetében egyenlő bánásmódot kell alkalmazni.
- 6 Az együttes vagyonkezelők előadják, hogy M-nek a Biztosítás keretében kedvezményezettként fennálló jogosultsága az Angliában 2012-ben bekövetkezett csődjének időpontjában továbbra is fennállt, így azzal az együttes vagyonfelügyelők rendelkeztek a csődeljárás körébe tartozó vagyon részeként.
- 7 A High Court (felsőbbíróság) elrendelte ezen, „uniós joggal való összeegyeztethetőség kérdésének” M mint felperes és az együttes vagyonfelügyelők mint alperesek közötti eljárásban előkérdésként történő elbírálását az elfogadott vagy feltételezett tényállás alapján.
- 8 Az alapeljárás tárgyát képező nyugdíjjogosultság alapjául szolgáló tényállást lényegében az ír jog alapján – részben egy dublini bevásárlóközpontból származó – nyugdíjkonstrukció M javára történő létrehozása és nyilvántartásba vétele képezi. Több átruházást követően e jogosultságok többségét, de – ami az alapeljárás szempontjából különösen fontos – nem az egészét, már kifizették M részére akkor, amikor letelepedett az Egyesült Királyságban, és elsődlegesen ott kezdett tevékenységet végezni. Nem sokkal ezután M csődöt jelentett.

Az alapeljárásban résztvevő felek főbb érvei

- 9 M általában véve azzal érvel, hogy az uniós jog szempontjából az őt megillető jogosultságok nem függhetnek attól, hogy munkaképes korát az Egyesült Királyságban töltötte-e (és az Egyesült Királyságban nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukció keretében tett-e szert nyugdíjjogosultságra) vagy olyan migráns munkavállalónak minősült, aki a munkaképes korának nagy részét egy másik tagállamban, például Írországban töltötte, és aki ehhez kapcsolódóan valószínűsíthetőleg az említett tagállamban fennálló konstrukcióban (a továbbiakban: a származási állambeli konstrukció) rendelkezett nyugdíjjogosultsággal, majd ezt követően az Egyesült Királyságba költözött, még mielőtt csődbe jutott volna. M álláspontja szerint ugyanezek az elvek alkalmazandók az önálló vállalkozókra.
- 10 Hacsak a migráns származási állambeli konstrukciója nincs az Egyesült Királyságban nyilvántartásba véve a HMRC-nél (Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának adó- és vámhatósága; a továbbiakban: HMRC) – amire adott esetben a migránsnak nincs befolyása, hanem arról

munkavállaló esetén a munkáltató vagy mindenesetre a konstrukció kezelője gondoskodik, és ami a konstrukció vonatkozásában általánosságban nem vagy nem feltétlenül eredményez adóelőnyt vagy egyéb előnyt, hanem valószínűsíthetően még további szabályozási terhet is von maga után, mivel a konstrukciónak ez esetben mind az Egyesült Királyság szabályozásának, mind pedig a származási állam szabályozásának meg kell felelnie –, a WRPA 1999 11. cikkének szó szerinti értelmezéséből az következik, hogy csőd esetén a migráns nyugdíjjogosultsága nem részesülne az egyesült királysági munkavállalókéhoz vagy önálló vállalkozókéhoz (akiknek a nyugdíjkonstrukciója az Egyesült Királyságban nyilvántartásba van véve, hogy részesüljenek a nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciókat az Egyesült Királyságban megillető adóelőnyökben) azonos védelemben.

- 11 A kérdést előterjesztő bíróságnak a WRPA 1999 11. cikkét az uniós joggal összeegyeztethető módon kell értelmeznie, így a Konstrukciót jóváhagyott nyugdíjkonstrukciónak kell tekinteni, ebből következően pedig a Konstrukció keretében M-et megillető jogosultság nem képezi részét a csődeljárás körébe tartozó vagyonának.
- 12 Az együttes vagyonfelügyelők álláspontja a következőképpen foglalható össze. A személyes csődre vonatkozó rendelkezések tagállamonként eltérők. Ezt az 1346/2000 rendelet is elismeri. A nyugdíjjogosultság csődeljárásban való védelméről szóló egyesült királysági rendelkezések az Egyesült Királyság átfogó fizetéseképtelenségi szabályozásának részét képezik. A kérdés az, hogy e rendelkezések korlátozzák-e a szabad mozgást, különösen pedig (az EUMSZ 49. cikkre történő utalás miatt) a letelepedés szabadságát. Egyszerűen megfogalmazva, ténylegesen nem tartották vissza M-et attól, hogy a letelepedés jogának gyakorlása révén az Egyesült Királyságba helyezze át a tevékenységét. Az sem állapítható meg, hogy a szóban forgó rendelkezések valószínűsíthetően megvalósítanak ilyen korlátozást: ezt kizárólag abban az esetben lehetne megállapítani, ha bizonyítást nyerhetne, hogy az Egyesült Királyság fizetéseképtelenségi szabályozása (a jelen ügyben) az ír fizetéseképtelenségi szabályozáshoz képest összességében véve kevésbé kedvezőbb a csődbe jutott személy számára, azonban ilyen bizonyításra nem történt kísérlet. M nem járhatott el úgy, hogy kiválasztja és alkalmazza az Egyesült Királyság fizetéseképtelenségi szabályozásának neki tetsző elemeit, miközben vitatja e szabályozás számára nem tetsző elemeit. Még ha ez helytelen is lenne, és célszerű volna az Egyesült Királyságnak a nyugdíjjogosultságra csőd esetén irányadó rendelkezéseit önmagukban megvizsgálni, azok nem akadályozták vagy korlátozták a letelepedés szabadságát; az sem nyert bizonyítást, hogy a nyugdíjjogosultságra csőd esetén irányadó ír rendelkezésekhez képest e rendelkezések kevésbé lettek volna kedvezőek M számára. Ennélfogva megalapozottan nem lehetett azzal érvelni, hogy a WRPA 1999 11. cikke sérti az EUMSZ 49. cikket, ami pedig M 2004/38 irányelv 24. cikkére történő hivatkozását illeti, az EUMSZ 21. cikk egyértelművé teszi, hogy az „a Szerződésekben és a végrehajtás[á]ra hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokkal és feltételekkel” érvényesül. Ezen intézkedések között szerepel az

1346/2000 rendelet, amely elismeri, hogy összehangolás hiányában a tagállamok fizetéképtelenségi eljárásra vonatkozó rendelkezései eltérnek egymástól.

- 13 Az együttes vagyonfelügyelők képviselőiben azt is előadták, hogy M a nyugdíjjogosultságának védelemben részesítése esetén kedvezőbb helyzetbe kerülne az Egyesült Királyság állampolgáraihoz képest, akiknek e védelemben való részesülés érdekében az FA 2004 153. cikke alapján nyilvántartásba kell vetetniük a nyugdíjkonstrukciójukat, és meg kell felelniük a nyilvántartásba vételi feltételeknek.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő indoklás és a kérdést előterjesztő bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válasszal kapcsolatos álláspontjának rövid bemutatása

- 14 A WRPA 1999 11–16. cikke mögött meghúzódó logika abban áll, hogy a nyugdíjjogosultság és az adómentesség biztosításának az célja, hogy a jövőben támogassa a magánszemélyeket a visszavonulásuk után, nem pedig az, hogy a hitelezők javát szolgálja arra az esetre, ha a magánszemély a nyugdíjba vonulását megelőzően csődbe jut, és e jogosultságok nem képezik a csődeljárás körébe tartozó vagyon részét, hacsak nem bizonyítható a „túlzott járuléktúlfizetés”. A WPRA 1999 11. cikke (tág értelemben véve) adóügyi szempontból jóváhagyott konstrukciókra korlátozódik, mivel az adóhatóság általi jóváhagyás (tényállás megvalósulásának idején fennálló) egyik jellemzője az volt, hogy korlátozta a kedvezményezettnek kifizethető juttatásokat (például foglalkoztatói konstrukciók esetén a kedvezményezett fizetése és szolgálati ideje alapján). Ezzel szemben a jóvá nem hagyott konstrukciók keretében biztosítható juttatásokra nem vonatkozik korlát, így talán nem meglepő, hogy e konstrukciók egésze helyett azoknak kizárólag a csődbe jutott személy és családja számára megalapozottan szükséges mértékben történő mentesítését tekintették helyénvalónak.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság azzal a feltevéssel élt, hogy az Egyesült Királyságon kívül nyilvántartásba vett konstrukciók az FA 2004 153. cikke alapján főszabály szerint nyilvántartásba vehetők a HMRC-nél. A nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciók fő előnye, hogy i. a kedvezményezett által vagy megbízásából a konstrukció keretében teljesítendő járulékfizetések személyijövedelemadó-mentességet élveznek, és ii. maga az alap mentesül a személyi jövedelemadó és a tőkenyereségadó megfizetésének kötelezettsége alól. E két említett mentesség azonban kizárólag akkor vonatkozik valamely konstrukcióra, ha a járulékfizetés vagy a jövedelem és tőkenyereség megszerzése egyébként adófizetési kötelezettséget keletkeztetne az Egyesült Királyságban, a Konstrukció esetéhez hasonló esetben – amelyben nem történt további járulékfizetés és okkal nem feltételezhető, hogy az alap egyesült királysági forrásból jövedelemre vagy tőkenyereségre tett szert – viszont nyilvánvaló, hogy egyáltalán nem keletkezik adófizetési kötelezettség az Egyesült Királyságban.

- 16 A nyilvántartásba vétel azonban több hátránnyal is jár: a 160. cikk (1) bekezdése révén a konstrukciókból a kedvezményezettek számára vagy azok vonatkozásában kizárólag a 164. cikkben meghatározott kifizetések teljesíthetők; és a 164. cikk meglehetősen szigorú a teljesíthető kifizetések körét illetően (lásd a 164–169. cikket). Amennyiben valamely konstrukcióból engedély nélküli kifizetést teljesítenek valamely kedvezményezett számára, a kedvezményezettnek (a 208. cikk alapján) – vagy kedvezményezett nemfizetése esetén a konstrukció kezelőjének (a 239–241. cikk alapján) – 40%-os adót kell fizetnie. Ezenfelül a nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciók kezelőinek az FA 2004 alapján elfogadott rendelkezések révén (Registered Pension Schemes [Provision of Information] Regulations 2006 [a nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciókra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről szóló 2006. évi rendelkezések], SI 2006/567) egy sor, beszámolási kötelezettség alá tartozó eseményről részletes adatokat kell szolgáltatniuk a HMRC részére.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság az ítéletében elfogadja, hogy az FA 2004 153. cikke szerinti nyilvántartásba vétel nem pusztán formalitás volt (az ír konstrukció kezelője számára); e nyilvántartásba vétel olyan jelentős lépésnek minősült, amely esetlegesen terhes kötelezettségeket vont maga után, és még ha az Egyesült Királyságon kívül létrehozott nyugdíjkonstrukció teljesíteni is tudja mind az Egyesült Királyságban való nyilvántartásba vétel, mind pedig a származási országának követelményeit (ami nem vélelmezhető), arra meggondolatlanul nem vállalhat kötelezettséget. Az Egyesült Királyság jogi szabályozásának az Egyesült Királyságon kívül létrehozott nyugdíjkonstrukciók tekintetében való főszabály szerinti alkalmazhatóságának feltételezése esetén is meglepő lenne, ha a szóban forgó konstrukciók közül sokak számára előnyösnek tünne az Egyesült Királyság területén a HMRC-nél történő nyilvántartásba vételt. Közelebbről, a kérdést előterjesztő bíróság nem találja meglepőnek, hogy az ír adójogi szabályozás követelményeinek megfelelő módon létrehozott ír nyugdíjkonstrukcióval nem kívánnak még az Egyesült Királyság adójogi szabályozásában meghatározott (eltérő) követelményeknek is eleget tenni. Magától értetődő, hogy a többi tagállamból származó migráns munkavállalók (függetlenül attól, hogy alkalmazásban állnak vagy önálló vállalkozókról van-e szó) az Egyesült Királyság állampolgáraihoz képest nagyobb valószínűséggel tettek szert nyugdíjjogosultságra más tagállamokban, és ebből következően az Egyesült Királyság állampolgáraihoz képest nagyobb valószínűséggel rendelkeznek nyugdíjjogosultsággal olyan konstrukciók keretében, amelyeket az FA 2004 153. cikke alapján nem vettek nyilvántartásba, vagy azért, mert ezek a megállapodások nem tudták teljesíteni a nyilvántartásba vételhez szükséges követelményeket, vagy pedig azért, mert azok nyilvántartásba vételének mellőzését kellő ok támasztja alá.
- 18 A WRPA 1999 11. cikke azonban nem csak az FA 2004 153. cikke alapján nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciókra vonatkozik. Az szintén vonatkozik a kötelező konstrukciókra, vagyis a 2002. évi rendelkezések 2. rendelkezésében meghatározott megállapodásokra. Ide tartoznak az ITEPA2003 308a. cikkének hatálya alá tartozó, „feltételeknek megfelelő tengerentúli nyugdíjkonstrukciók”.

- 19 Olyan érv nem hangzott el, hogy a Konstrukció „mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukciónak” minősülne: a HMRC-nél nem tették meg az ehhez szükséges bejelentést és kötelezettségvállalásokat. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy az első két követelmény nem tűnik terhesnek és a fenti harmadik követelmény (a c) pont) a gyakorlatban nem lenne terhes, mivel az előírt követelmények alapján kizárólag az érintett migráns kedvezményezettekkel kapcsolatban kell tájékoztatást nyújtani, és a Konstrukcióba M és M felesége vonatkozásában nem fizettek be járulékot azoknak az Egyesült Királyságba költözését követően, így nem volt érintett migráns kedvezményezett, következésképpen nem kellett róluk tájékoztatást nyújtani.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság az ítéletében elfogadta, hogy mivel a Konstrukciónak nincs érintett migráns kedvezményezettje, nem volt indokolt a Konstrukció „mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukció” minősítésének megszerzésén fáradozni. Azt is elfogadta, hogy rendszerint kevésbé indokolt a tengerentúli nyugdíjkonstrukciók esetében azon fáradozni, hogy bejelentést és kötelezettségvállalásokat tegyenek a HMRC-nél a „mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukció” minősítés megszerzése céljából, hacsak nem várható járulékoknak az Egyesült Királyságba költöző és érintett migráns kedvezményezetteknek minősülő kedvezményezettek általi vagy megbízásából történő befizetése a Konstrukció keretében. A más tagállamokból az Egyesült Királyságba érkező számos migráns munkavállaló esetében valószínű, hogy olyan nyugdíjkonstrukció keretében rendelkezik jogosultsággal, amely esetében nem indokolt a mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukcióvá váláshoz szükséges lépések megtétele (még akkor sem, ha egyébként ilyennek minősülhetne), és hogy megteszik-e ezeket a lépéseket, rendszerint nem a kedvezményezett, hanem a konstrukció kezelői döntésének függvénye. A foglalkoztatói nyugdíjkonstrukciók kedvezményezettjeinek minősülő rendes munkavállalók általában nem rendelkeznek befolyással a konstrukció kezelőinek döntéseire nézve.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság átmenetileg arra az álláspontra helyezkedik, hogy a fizetéseképtelenségnek a letelepedési jogát önálló vállalkozóként egy másik tagállamban gyakorló személy által megszerzett nyugdíjjogosultságra kifejtett hatása az EUMSZ 49. cikk hatálya alá tartozás szempontjából kellően szorosan kapcsolódik e személy tevékenységéhez (még akkor is, ha a jelen ügyben a fizetéseképtelenség nem ebből a tevékenységből, hanem a származási államban korábban végzett tevékenységekből ered).
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint, amennyiben ez így van, ebből az következik, hogy az egyenlő bánásmód hiánya valósult meg. Az Egyesült Királyság csődbe jutott állampolgárainak megszerzett nyugdíjjogosultsága csődeljárás keretében igen valószínű módon – még az e tekintetben megtett konkrét lépések hiányában is – védelmet élvez a WRPA 1999 11. cikke révén, mivel az Egyesült Királyságban a nyugdíjjogosultságok döntő többsége az FA 2004 153. cikke alapján – a megszerzhető adóelőnyök miatt – a HMRC-nél

nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciókban áll fenn. A többi uniós tagállam állampolgára sokkal nagyobb valószínűséggel rendelkezik nyugdíjjogosultsággal nyilvántartásba nem vett konstrukciókban.

- 23 Az együttes vagyonfelügyelők képviselőiben azzal érveltek, hogy – a munkavállalókkal helyzetétől függetlenül – nem minősül az önálló vállalkozó számára terhes követelménynek az, hogy megfeleljen a 2006. évi rendelkezéseknek és a tengerentúli nyugdíjkonstrukcióját mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukcióként vetesse nyilvántartásba. Az együttes vagyonkezelők egyetértettek abban, hogy M valószínűleg megkérhette volna a Konstrukció kezelőit e követelmény teljesítésére, és hogy ezt a kérést a Konstrukció kezelői számára nem lett volna nehéz teljesíteni, valamint nincs olyan konkrét ok, amelynek alapján úgy lehetne vélni, hogy ezt a kérést a Konstrukció kezelői megtagadták volna. Következésképpen ennek elmulasztását nem az indokolta, hogy a kérés teljesítése túlzottan nehéz vagy terhes lett volna, hanem az a vélekedés, hogy M az Egyesült Királyságban való letelepedésének időpontjáig már amúgy is az összes öt megillető juttatást igénybe vette a Konstrukció keretében, ezért nem volt szükség további lépések megtételére. Azonban nem vélelmezhető, hogy az önálló vállalkozóként történő letelepedés céljából az Egyesült Királyságba költöző kedvezményezett minden esetben vagy akár rendszerint képesek elérni, hogy a származási államukban működő nyugdíjkonstrukciók – amelyben nyugdíjjogosultságot szereztek – megtegyék a mentességben részesülő tengerentúli nyugdíjkonstrukcióként történő nyilvántartásba vételhez szükséges lépéseket, vagy hogy egyáltalán felmerül bennük, hogy ezt megtegyék.
- 24 Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy a WRPA 1999 11. és 12. cikkének rendelkezései, valamint a 2002. évi rendelkezések – amelyek alapján a WRPA 1999 11. cikkében biztosított teljes körű védelem kizárólag a jóváhagyott nyugdíjkonstrukciók keretében fennálló jogosultságra vonatkozik – a többi tagállam letelepedési jogukat az Egyesült Királyságban gyakorló állampolgárait lényegesen nagyobb arányban érinthetik még akkor is, ha e rendelkezéseket nem kifejezetten az állampolgárságra tekintettel fogalmazták meg. Amennyiben tehát a csőd megszerzett nyugdíjjogosultságra gyakorolt hatása a 49. cikk hatálya alá tartozik, e rendelkezések a szociális kedvezmény igénybevétele terén az EUMSZ 49. cikk és a 2004/38 irányelv 24. cikke által is tiltott hátrányos megkülönböztetést valósítanak meg.
- 25 Arra az esetre, ha ez az álláspont kellően megalapozott, a kérdést előterjesztő bíróság arra az álláspontra helyezkedik, hogy az összhangban álló értelmezés elve alapján képes a WRPA 1999 11. cikkét úgy értelmezni, hogy ne valósuljon meg hátrányos megkülönböztetés, és ez a nemzeti rendelkezéseket a másik tagállam adóhatóságai által jóváhagyott vagy nyilvántartásba vett nyugdíjkonstrukciókra kiterjesztő értelmezéssel érhető el. Ez összhangban áll a szabályozásnak a nyugdíjjogosultságok teljes körű védelmének kizárólag abban az esetben történő biztosítására irányuló céljával, ha az ilyen jogosultságok a keletkezésük helye

szerinti tagállam illetékes adóhatóságai által jóváhagyott, nyilvántartásba vett vagy elismert nyugdíjkonstrukciók keretében állnak fenn.

MUNKADOKUMENTUM